

nosaltres.noblogs.org

NO EN EL MEU NOM (Segona part)

Silvia Suau

Reprenem la narració de les experiències viscudes a Grècia a l'exemplar publicat a la primavera passada i, ara que s'acaba l'estiu, allò més escarrufant és que aquest article porta el mateix lema que allò que ha repetit constantment la comunitat musulmana després dels atemptats de Barcelona: "No en el meu nom". Una parta de la societat civil occidental dirigeix aquestes oració cap a les polítiques racistes i classistes de la Unió Europea; per la seva banda, les musulmanes diuen això mateix dirigit al terrorisme. Per tant, ens trobam davant dues cares de la mateixa moneda: la intolerància, amb diferent nacionalitat i religió, però generadora d'odi en essència. Emperò, l'objectiu d'aquest article no és analitzar les causes i les conseqüències del terrorisme d'estat i del gihadista, sinó parlar d'allò viscut fa just un estiu, que remou les butzes i que obr el camí per entendre perquè és produeix realment la crisi de les persones refugiades. L'horror viscut a Barcelona un dia d'agost és quelcom quotidià a Síria, Iraq, Líbia i, malauradament, a molts indrets del món. Per això, cal situar-nos en la realitat diària d'el que passa amb les persones que fugen de la por, la fam i les guerres a les nostres fronteres i veure com "el somni europeu" esdevé un malson en qüestió d'hores. En aquesta ocasió parlarem del paper de les grans ONG, contextualitzat a l'illa de Quios, però perfectament extensible a molts llocs d'Europa.

Les grans ONG: voluntat o negoci?

A Europa, quan mirem un documental o llegim notícies sobre la situació de les refugiades, sempre apareixen portaveus o membres de grans ONG (Samaritans Purse, Creu Rotja, ACNUR, Save the childrens...) explicant la tasca que realitzen. De la mateixa manera, apareixen les seves imatges corporatives per tot arreu (tendes, vehicles, samarretes, etc.), així com una ingent quantitat de xifres. Cal dir que, totes aquestes macroorganitzacions reben subvencions de la Unió Europea per migrants ateses i algunes d'elles tant poder que controlen la vida diària de milers de persones. Algunes s'han especialitzat en macroestructures, altres en l'alimentació... però tot això es basa en una idea de falsa ajuda -de caritat-, que va més enllà d'una voluntat d'empoderament real. Les ONG compleixen els estàndards mínims que exigeix la UE i, en consonància, practiquen la mateixa violència simbòlica que els seus caps.

Com tota macroorganització, els tempos són molt lents i van molt a poc a poc. Per posar un exemple, les companyes metgesses digueren que necessitaven uns determinats medicaments per unes patologies molt concretes per a uns pacients que necessitaven una resposta urgent. Aquests medicaments arribaren, sí, però dos mesos més tard, quan cap de les persones seguia als campaments de Quios. Per posar-ne un altre, porten especialistes sanitaris voluntaris (psiquiatres, pediatres, ginecòloges...) de diferents indrets europeus i no atenen a les persones amb aquestes necessitats concretes -i amb moltes més mancances en general- sinó que els posen a les oficines generals atenent a pacients amb símptomes que poden ser atesos pels metges de família que tenen contractats als campaments.

Definició gràfica de la UE, Turquia i les grans ONG, trobat al campament de Quios.

"Tu ajudes fins aquí i jo fins allà"

A més, cal dir que la coordinació entre les diferents ONG és caòtica i, fins i tot, inexistent. Per il·lustrar millor aquestes paraules, en una ocasió, vaig assistir a una forta discussió entre dues organitzacions perquè una de les dues havia traspassat el límit físic de la "seva" platja i havia anat a rescatpar a persones arribades a la "platja" de l'altra organització. Així, en lloc de centralitzar el salvament en un col·lectiu, hi ha diferents associacions que estiren cada una cap al seu costat sense pensar en les vides que es perden pel camí. Pel que fa a la distribució de menjar, cal dir que hi ha tres cuines de tres ONG diferents i no hi ha cap tipus de

coordinació entre les cuines per a garantir un equilibri de nutrients, fonamental per a garantir una dieta equilibrada a infants, malalts i persones amb necessitats concretes, encara que la tasca que realitzen les persones que cada dia treballen moltíssim és duríssima. De fet, si no fos per elles, les refugiades no tendrien res per emportar-se a la boca, ja que el govern grec no aporta absolutament res: tot el menjar ve etiquetat d'Espanya o de l'Alemanya; l'únic etiquetatge grec és el comprat per les associacions que, en cap cas és donat per les autoritats gregues.

El pitjor de tot això és reflexionar què passaria si totes aquestes ONG i col·lectius -amb totes les seves mancances i defecte- no hi fossin. Per això, una de les solucions és substituir la caritat per l'empoderament; l'exclusió per a la inclusió. En aquest sentit, cal dir que hi ha voluntàries independents organitzades en grups de treball i de suport que es basa a donar assistència bàsica -i de llarga durada- a les persones refugiades. Per exemple, els diferents col·lectius anarquistes de Grècia han fet pinyes per muntar cuines socials arreu del país, però són les migrants qui cuinen el seu propi menjar. Senzill, no? Es basa a donar oportunitats per anar avançant, no mercaderia per a seguir reproduint una situació de dependència i d'asimetria entre elles i nosaltres.

Existeix una solució justa?

Allò frustrant de la cooperació o les estades solidàries -com a mínim, per a les meves experiències-, es basa en la poca transcendència de l'ajuda donada. M'explic: les persones arribades a Europa que viuen als campaments tenen (en els millors dels casos) cobertes parcialment, i amb molts de matissos, les necessitats bàsiques (menjar, una tenda de campanya...). Realment, l'hospitalitat d'Europa recau en oferir allò que ella mateixa rebutja i, clínicament, n'exigeix les gràcies. Les voluntàries que hem anat fins allà amb tret un somriure a na Salua, hem ballat amb n'Ahmed i ens hem passat hores parlant amb en Mahmood i n'Abdullah però... realment els hem ajudat a tenir una vida millor? Hem participat en acursar els dies i que no siguin tan feixucs però... realment aquesta és la vida per la qual ho arriscaren tot? S'ha vist fa poques setmanes què passa quan els somnis d'unes persones són frustrats per un atac terrorista i també hem vist com adolescents de Catalunya s'han sentit atrets cap a discursos que generen odi... són els únics? No. Torn a repetir: no en el meu nom!

ENTREVISTA: Pere J. Garcia

"L'ocupació de Sa Dragonera es tractava d'una lluita anticapitalista contra l'especulació immobiliària"

contrainfo.cat
(07/07/2017)

P: Bones Pere, començam pel principi. A l'any 77 es va ocupar l'illot, en un moment que no hi havia govern, ni estatal ni autonòmic. Per quin motiu es va realitzar aquesta lluita, més enllà d'aturar el projecte que es pretenia?

R: Després de la mort de Franco hi va haver un moment de gran politització social i un "boom" de moviments socials que aprofitaren el desconcert en el poder per tal d'intentar transformar la societat. Govern no n'hi va deixar d'haver mai, això sí. El 7 de juliol de 1977 feia molt poc que hi havia hagut les primeres eleccions, el govern "democràtic" encara no s'havia instal·lat i, en certa mesura, hi havia un desconcert tal que permetia una llibertat d'actuació major als moviments socials. Tenint en compte això, l'arribada de les idees ecologistes i la tradició llibertària, va fer possible que un grup llibertari ocupés sa Dragonera per tal de fer front a un projecte immobiliari que pretenia destruir l'illot. A sa Dragonera hi havien de fer cinc urbanitzacions per un sòtil poblacional de 4500 persones, un port esportiu, una xarxa de carreteres i aparcaments, una planta potabilitzadora d'aigua, una xarxa de clavegueram, una planta empaquetadora de fems, un heliport i tot un seguit d'infraestructures necessàries per a una urbanització de luxe. Així doncs, l'ocupació no va ser ben bé ecologista, no es pretenien salvar falcons, gavines o sargantanes, sinó que el que volien els llibertaris era "començar a recuperar el que ens han robat" -com deien ells mateixos. És a dir, és tractava d'una lluita plenament anticapitalista que anava contra l'especulació turística-immobiliària i contra el poder i la propietat privada. Per a ells, sa Dragonera només era una peça necessària d'una lluita global que calia emprendre.

P: A la presentació del llibre, realitzada a Ciutat, vas parlar de l'ecologisme burocràtic i el de combat. A què et refereixes en cada cas?

R: Els historiadors (i la societat en general) tendim a posar etiquetes i a conceptualitzar i simplificar les coses per poder entendre-les més fàcilment. No va existir un ecologisme burocràtic ni un de combat, sinó més bé unes pràctiques. És a dir, a sa Dragonera (i ho podríem extrapolar a qualsevol altra lluita) hi van conèixer dues maneres d'entendre el conflicte i com afrontar-lo. Uns col·lectius apostaren per l'acció directa, ocupant l'illot, i fer difusió entre la població, que s'hi va bolcar. Altres col·lectius apostaren més per la via judicial o burocràtica. I pens que ambdues foren imprescindibles. Sa Dragonera seria avui en dia una urbanització de luxe si no hagués estat per l'acció directa dels llibertaris, però també ho seria si no s'hagués emprès una batalla judicial per part de l'advocada Lina Riera i que va assumir plenament el GOB.

P: I en el temps de l'ocupació de Sa Dragonera, quins col·lectius destacaven en cada estil de lluita?
R: Com deia, potser el col·lectiu que més va mantenir la via judicial va ser el GOB. Per altra banda, l'ocupació de sa Dragonera va ser impulsada en primer ter-

me per Terra i Llibertat, amb el suport molt important de Talaïot Corcat. Terra i Llibertat era un col·lectiu anarquista i autònom. Mentre que Talaïot Corcat era un col·lectiu més divers, potser proper a l'anarquisme, però sense definir-se. Aquests últims tenien un local a Ciutat.

P: Un any més tard es tornà a ocupar, però no va tenir la mateixa repercussió i va dur amb ella repressió. El fet que el govern de l'Estat estàs constituït va ser determinant?

R: El desembre de 1978 i gener de 1979 hi va haver la segona ocupació. Com deies, aquest cop no hi va haver un suport massiu, com havia passat al 1977. El context polític havia canviat. Els moviments antisistema s'anaven desinflant a favor d'uns partits i sindicats que cada cop anaven abandonant idearis rupturistes per abraçar el possibilisme que el nou marc de la transició permetia. A més, la segona ocupació i la campanya de difusió va patir una repressió prou important amb detencions massives, càrregues policials, multes per aferrar cartells... El nou règim s'havia consolidat i el govern "democràtic" ja estava plenament operatiu i amb capacitat per exercir la repressió. I a això se li ha de sumar que feia poc temps s'havia creat una plataforma, el Comitè de Defensa de sa Dragonera, encapçalada pel GOB i Talaïot Corcat, que va agrupar a la major part de partits polítics d'esquerres, sindicats majoritaris i un bon nombre d'organitzacions socials. Aquest Comitè, que havia organitzat una gran manifestació per principis de febrer de 1979, no va voler donar suport a l'ocupació i va demanar a Terra i Llibertat que s'adherís al Comitè. Des de Terra i Llibertat però veien amb mals ulls al Comitè i els criticaven pel dirigisme i intent electoralista de les organitzacions que l'integraven.

P: Salvem Sa Dragonera sempre s'ha dit que ha estat una de les grans victòries, en quin sentit va marcar a la societat il·lenca?

R: La campanya per salvar sa Dragonera va suposar un abans i un després dins la lluita ecologista. És una de les poques grans victòries contra l'especulació turística-immobiliària. I va ser una lluita exemplar quan a la difusió del problema i la conscienciació de grans capes de la població. A partir del 7 de juliol de 1977 s'encetaren moltíssimes lluites a molts altres indrets amb els mateixos paràmetres de la lluita per sa Dragonera: campanya judicial i de mobilització combinades. Potser la diferència entre la campanya per sa Dragonera i els posteriors "Salvem algun indret o topònim" és que el sentit anticapitalista i global dels inicis de la campanya per sa Dragonera han desaparegut i les lluites han estat més de tipus proteccionista d'un o altre indret sense tenir en compte que la destrucció del territori és inherent al progrés capitalista.

P: Segueixen vigents aquests pensaments i accions?

R: L'ecologisme, en moltes de les seves vessants, ha arrelat prou en una part de la població i moviments socials. Però potser el que s'ha estès més és una visió proteccionista que mira per la no urbanització excessi-

va del territori. Aquest és l'ecologisme majoritari i que gaudeix de bona premsa. Per altre banda els moviments antissistèmics i anticapitalistes no gaudeixen de la força necessària. Tot i això hi ha col·lectius que intenten incidir en aquesta visió anticapitalista i global de l'ecologisme.

P: Per exemple, amb l'autopista Campos-Llucmajor es podria fer alguna cosa parellada? Quina opinió en tens sobre el succeït ahir?

R: Crec que seria necessària una acció contundent contra aquesta autopista. Però desgraciadament pens que no és possible una acció i una campanya com la de sa Dragonera. El moment no és el mateix. Que hi hagi un govern suposadament d'esquerres a les institucions frena la mobilització social i decanta l'opinió pública. Les alternatives que s'atrevien a somiar al 1977 han desaparegut de les ments per assumir una democràcia incompleta que la gent es resigna a acceptar com a mal menor. L'aparell repressor també està molt més perfeccionat i les vides, tot i que semblen mentida, són molt més precàries. Així vivim un moment de por: a perdre la feina, a rebre una multa, a no poder fer front la hipoteca, a que si protestam tornarem a la dreta... I a això se li ha de sumar que sa Dragonera es va guanyar, però les derrotes són in comptables i això no fa més que reforçar el "que hi farem..." que tenim tan ficat al cap.

Per mi amb el tema de l'autopista no s'ha fet més que evidenciar que siguin quins siguin els partits que governen, tots miren més pels seus interessos electorals que pel futur del poble. Tot ho valoren en qüestió de quants vots poden perdre o guanyar en cada acció i també a quin partit rival li poden robar vots. Les ideologies fa temps que varen morir en el parlamentarisme. Ara tot són nínxols de vot. És així de trist, però si valoram les declaracions dels actuals "dirigents" i els seus fets, queda palès que no tenen ni ideologia ni principis.

Aquesta autopista és un desastre: consum de territori, turistització del sud de Mallorca, tudadissa de recursos, destrucció del camp, impuls del model de vida capitalista de consum, conseqüències funestes al comerç local... res que no coneguem i que no hagi succeït allà on s'han fet arribar les "autopistes que duen progrés".

P: En l'actualitat la lluita ecològica per excel·lència és per aconseguir un decreixement turític necessari. Tenim un problema d'allotjaments i lloguers, ocupar pisos (on s'hi faci lloguer turístic) podria ser un nou 'Salvem Sa Dragonera'?

R: Crec que encetar aquesta lluita era imprescindible. Fa 4 anys, quan va sortir el primer número de Tot Inclòs, això era un tabú. I afortunadament la lluita ha agafat unes dimensions molt més grans. La crítica al turisme s'ha estès a molts altres col·lectius, n'han sorgit de nous, i la gent ja en parla al carrer. Potser l'ocupació de pisos o fer algunes accions contundents que ajudin a visibilitzar més la problemàtica ajudaria encara més a fer créixer la consciència. I és que la turistització massiva de les nostres vides afecta a una majoria social que de cada cop més s'adona de que cal posar-hi fre si volem sobreviure.

V

fira del llibre

Ciutat: dies 6,7 i 8 d'octubre / Manacor: dies 20 i 21 d'octubre.

Per demanar espai per distribuïdores, propostes, dubtes, suggeriments o qualsevol altra cosa ens pots enviar un email a: **contact-firallibremall@riseup.net**

firallibreanarquistamallorca2017.noblogs.org